

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 9. april 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Freia Kirkeskov-Hansen
Sagsnr.: 2019-0037-0061
Dok.: 1062814

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud til dømte seksualforbrydere) (L 173), som Folketingets Retsudvalg har stillet justitsministeren den 25. marts 2019.

Søren Pape Poulsen

/

Susanne Lehrer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 8 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud til dømte seksualforbrydere) (L 173):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 22. marts 2019 fra Institut for Menneskerettigheder om forbud til dømte seksualforbrydere, jf. L 173 - bilag 3”

Svar:

1. Direktør for Institut for Menneskerettigheder, Jonas Christoffersen, har ved brev af 22. marts 2019 anmodet om foretræde for Folketingets Retsudvalg i anledning af lovforslaget om ændring af straffeloven (Forbud til dømte seksualforbrydere).

Jonas Christoffersen anfører bl.a., at lovforslaget giver en række meget vidtgående beføjelser til politiet, der kan gennemføre omfattende indgreb i privatlivets fred, uden at der stilles krav om forudgående retskendelse eller krav til politiets mistanke.

Jonas Christoffersen anfører desuden, at lovforslaget indfører en helt ny og principielt meget betænkelig måde at føre kontrol med tidligere straffede personer på.

2. Lovforslaget, der blev fremsat for Folketinget den 27. februar 2019, har til formål at styrke indsatsen mod dømte seksualforbrydere.

En række konkrete sager med dømte seksualforbrydere, der efter udstået straf har begået nye overgreb, har desværre vist, at der er behov for at styrke indsatsen på området. Der har været tale om sager, hvor dømte seksualforbrydere, der er givet et forbud mod at opholde sig sammen med børn, igen har begået seksuelle overgreb.

Det kan vi som samfund ikke leve med. Når domstolene har givet en dømt seksualforbryder et forbud mod at opholde sig sammen med børn, skal det sikres, at dette forbud bliver håndhævet på en effektiv og systematisk måde.

Det er derfor, at jeg med lovforslaget har foreslået, at der indføres et tilsyn med dømte seksualforbrydere, der har fået et forbud efter straffelovens § 236, stk. 1. Tilsynet skal udføres af politiet og gennemføres uanmeldt og på vilkårlige tidspunkter, så det sikres, at den dømte ikke har mulighed for at indrette sig på tilsynet, f.eks. ved at gemme eller bortskaffe IT-udstyr mv.

Det er vigtigt for mig at understrege, at det foreslåede tilsyn kun skal omfatte personer, der ved dom er blevet fundet skyldige i en seksualforbrydelse, og hvor retten har vurderet, at der – ud over straffen – var behov for at pålægge den dømte et forbud mod at opholde sig sammen med børn. Der er altså ikke tale om personer, der alene har været mistænkt for en seksualforbrydelse, eller som af andre grunde har været i myndighedernes søgelys.

Det er fortsat domstolene, der skal vurdere, om der er grundlag for at give den dømte et forbud, ligesom det er domstolene, der fastsætter forbuddets rækkevidde og varighed.

3. Direktør Jonas Christoffersen henviser i sit brev af 22. marts 2019 til Folketingets Retsudvalg til Institut for Menneskerettigheders høringssvar af 11. februar 2019.

I høringssvaret anbefaler Institut for Menneskerettigheder bl.a., at der i lovforslaget indsættes en adgang for politiet til i særlige tilfælde at meddele tilladelse til færden eller ophold i et område med inspiration i bestemmelsen i straffelovens § 79 a, stk. 3. Instituttet anbefaler endvidere, at forbud skal kunne indbringes for retten til fornyet domstolsprøvelse efter endt afsoning, og at forbuddet med rimelige mellemrum skal tages op til vurdering af indgrebets omfang og fortsatte nødvendighed. Instituttet anbefaler desuden, at forbud som udgangspunktet ikke skal meddeles uden tidsbegrænsning. Endelig anbefaler instituttet, at der indsættes et krav om forudgående eller efterfølgende retskendelse og et kvalificeret mistankekrav i forbindelse med politiets varetagelse af tilsynsopgaven, og at Justitsministeriet fremadrettet tilvejebringer oplysninger om sammenhængen mellem tilsynsbesøg efter straffelovens § 236 og efterfølgende sigtelser for overtrædelse af straffeloven mv.

Om de enkelte anbefalinger skal jeg bemærke følgende:

4. Det følger allerede i dag af straffelovens § 236, stk. 2, 1. pkt., at et forbud efter straffelovens § 236, stk. 1, ikke omfatter kontakt, ophold eller færden, som af særlige grunde må anses for beføjet. Lovforslaget ændrer ikke ved dette.

På den baggrund er der efter min opfattelse ikke behov for at indsætte en særskilt bestemmelse i lovforslaget om, at politiet i særlige tilfælde kan meddele den dømte tilladelse til færden eller ophold i et område.

5. Med lovforslaget nyaffattes straffelovens § 236, stk. 4, således, at forbud fremover som udgangspunktet skal gives indtil videre, dvs. uden tidsbegrænsning. Domstolene skal dog fortsat efter en konkret vurdering af karakteren af det begåede forhold og sagens øvrige omstændigheder, herunder den dømtes personlige forhold, kunne beslutte at tidsbegrænse forbuddet i 1-5 år. Det vil navnlig være relevant, når der er tale om mindre alvorlige lovovertrædelser, der ikke er begået mod børn, tiltalte ikke tidligere er dømt for lignende kriminalitet, og tiltaltes personlige forhold taler for, at forbuddet tidsbegrænses.

Det er vigtigt at understrege, at et tidsbegrænset forbud ikke indebærer, at forbuddet aldrig ophører. Det indebærer derimod, at forbuddet først ophører, når en domstol har vurderet, at der ikke længere er grund til at opretholde forbuddet.

I de tilfælde, hvor forbuddet er givet indtil videre, vil den dømte have mulighed for løbende at få prøvet forbuddet. Det gælder allerede i dag, at den dømte i disse tilfælde efter 5 års forløb regnet fra endelig dom kan forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om forbuddets opretholdelse for retten, jf. straffelovens § 236, stk. 6, 1. pkt. Hvis retten finder, at forbuddet helt eller delvis skal opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten efter 2 år, jf. straffelovens § 236, stk. 6, 2. pkt. Lovforslaget ændrer ikke herpå.

I forbindelse med, at den dømte gives et forbud, har domstolene endvidere pligt til at påse, at forbuddet, herunder dets varighed, ikke står i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af den pågældendes forhold, hensynet til dem, som forbuddet skal beskytte, og karakteren af det begåede forhold, jf. straffelovens § 236, stk. 5. Der gælder med andre ord et almindeligt proportionalitetsprincip. Lovforslaget ændrer heller ikke på dette.

På den baggrund er der efter min opfattelse ikke behov for at fastsætte yderligere regler om domstolsprøvelse af forbud.

Hvad angår forbud, som er givet før lovens ikrafttræden, henviser jeg til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 4.

7. Med hensyn til anbefalingen om, at der indsættes et krav om retskendelse og et kvalificeret mistankekrav i forbindelse med politiets tilsyn med dømte

seksualforbryderes overholdelse af forbud, henviser jeg til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1 og 7.

Som det fremgår af disse besvarelser, har det foreslåede tilsyn til formål at kontrollere, at den dømte overholder det forbud, som han eller hun er blevet givet i forbindelse med en dom for en seksualforbrydelse. Tilsynet har ikke karakter af efterforskning, da det ikke baserer sig på en konkret mistanke om et strafbart forhold. Hvis der imidlertid i forbindelse med tilsynet opstår en konkret mistanke om, at den dømte har begået et strafbart forhold, vil retsplejelovens bestemmelser om straffeprocessuelle tvangsindgreb skulle anvendes.

På den baggrund er der efter min opfattelse ikke anledning til at tilvejebringe oplysninger om sammenhængen mellem tilsyn med dømtes overholdelse af forbud efter straffelovens § 236 og efterfølgende sigtelser for overtrædelse af straffeloven mv.